

პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლი – კონფიდენციალობის პრინციპი. 2012 წლის ცვლილებები და დამატებები.

მუხლი 4 – კონფიდენციალობის პრინციპი (დღეს მოქმედი რედაქცია)

1. ინფორმაცია, რომელიც ადვოკატისთვის ცნობილი გახდა მისი პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას, კონფიდენციალურია. ადვოკატი ვალდებულია დაიცვას კონფიდენციალური ინფორმაცია იმგვარად, რომ მესამე პირებს მასზე ხელი არ მიუწვდებოდეს. კონფიდენციალობის ვალდებულება ვრცელდება ნებისმიერ ინფორმაციაზე, რაც ადვოკატისთვის ცნობილი გახდა კლიენტისაგან ან იურიდიული რჩევის მიღების სხვა მსურველისაგან, რომელიც ადვოკატმა მიაწოდა კლიენტს ან ადვოკატმა სხვა წყაროდან გაიგო კლიენტთან ან მის საქმესთან დაკავშირებით. (08.12.2012)

2. კონფიდენციალობის ვალდებულება არ არის შეზღუდული დროში.

3. ადვოკატმა განზრახ არ უნდა გამოიყენოს კონფიდენციალური ინფორმაცია:

ა) კლიენტის წინააღმდეგ;

ბ) საკუთარი ან მესამე პირის მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კლიენტი შესაბამის თანხმობას განაცხადებს. (08.12.2012)

4. ადვოკატს შეუძლია გაამჟღავნოს კონფიდენციალური ინფორმაცია:

ა) კლიენტის თანხმობის საფუძველზე;

ბ) თუ ინფორმაციის ამგვარი გამოყენება წარმომადგენლობის ან დაცვის პროცესში გამართლებულია და აუცილებელია კლიენტის ინტერესებიდან გამომდინარე იმ პირობით, რომ ასეთი ინფორმაციის გაცემა კლიენტს ადვოკატისთვის წინასწარ არ აუკრძალავს;

გ) თუ ეს აუცილებელია ადვოკატის მიერ მის მიმართ წაყენებული ბრალდებისაგან ან მოთხოვნისგან თავის დასაცავად ან საკუთარი ჰონორარის მიღებისათვის. (08.12.2012)

5. ადვოკატმა მის პარტნიორებს, თანამშრომლებს და სხვა პირებს, რომლებიც მის მიერ მოწვეულნი არიან პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას, უნდა მოსთხოვოს კონფიდენციალობის დაცვა. (08.12.2012)

2012 წლის 8 დეკემბერს ცვლილებები შევიდა ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლში – კონფიდენციალობის პრინციპში.

კონფიდენციალობის პრინციპის დაცვა ადვოკატის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ეთიკური ვალდებულებაა. ამიტომ მოხდა ამ პრინციპთან დაკავშირებული საკითხების დაზუსტება/დეტალიზაცია და ეთიკის კოდექსის ნორმაში ასახვა.

ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტი

ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლი ამჟამად შედგება 5 პუნქტისაგან. პირველი პუნქტის პირველივე წინადადების თანახმად ინფორმაცია, რომელიც ადვოკატისთვის ცნობილი გახდა მისი პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას, კონფიდენციალურია. ამ წინადადებას დაემატა შემდეგი ტექსტი: „ადვოკატი ვალდებულია დაიცვას

კონფიდენციალური ინფორმაცია იმგვარად, რომ მესამე პირებს მასზე ხელი არ მიუწვდებოდეს. კონფიდენციალობის ვალდებულება ვრცელდება ნებისმიერ ინფორმაციაზე, რაც ადვოკატისთვის ცნობილი გახდა კლიენტისაგან ან იურიდიული რჩევის მიღების სხვა მსურველისაგან, რომელიც ადვოკატმა მიაწოდა კლიენტს ან ადვოკატმა სხვა წყაროდან გაიგო კლიენტთან ან მის საქმესთან დაკავშირებით“.

ამდენად, ადვოკატმა უნდა მიიღოს გარკვეული ზომები, რაც საკმარისი იქნება იმისთვის, რომ მესამე პირებს კონფიდენციალურ ინფორმაციაზე ხელი არ მიუწვდებოდეთ. ასეთი დამცავი ღონისძიების მაგალითია პაროლი ადვოკატის პერსონალურ კომპიუტერზე; ადვოკატის სამუშაო კაბინეტის ან სამუშაო კარადის (სადაც საქმის მასალები ინახება) კარის გასაღებით ჩარაზვა სამუშაო დღის დამთავრებისას და ა.შ.

კონფიდენციალურია არამარტო ის ინფორმაცია, რაც ადვოკატს უშუალოდ კლიენტმა ან იურიდიული რჩევის მიღების მსურველმა მიაწოდა, არამედ ნებისმიერი ინფორმაცია, რაც დაკავშირებულია კლიენტთან ან მის საქმესთან. ამდენად, აღნიშნული ფორმულირების გათვალისწინებით, კონფიდენციალურია ის ინფორმაციაც, რაც შეიძლება უშუალოდ არ უკავშირდებოდეს კლიენტის საქმეს, მაგრამ დაკავშირებული იყოს კლიენტთან (მაგალითად, მისი პირადი ან სხვა ტიპის ინფორმაცია). კონფიდენციალური ინფორმაცია ადვოკატმა შეიძლება სხვადასხვა წყაროებიდან გაიგოს. კლიენტი მხოლოდ ერთ-ერთი ასეთი წყაროა. კონფიდენციალობის პრინციპის თანახმად, ინფორმაციის ნებისმიერი წყაროდან მიღებული ინფორმაცია, რაც უკავშირდება კლიენტის საქმეს ან თავად კლიენტს, კონფიდენციალურია.

მე-2 პუნქტი

„კონფიდენციალობის ვალდებულება არ არის შეზღუდული დროში“. ეთიკის კოდექსის წინა რედაქციაც შეიცავდა ასეთ ჩანაწერს და იგი უცვლელად არის დატოვებული ამჟამად მოქმედ ნორმაში.

მე-3 პუნქტი – ადვოკატის მიერ კონფიდენციალური ინფორმაციის გამოყენების შეზღუდვა

ადვოკატს ეკრძალება განზრახ გამოიყენოს კონფიდენციალური ინფორმაცია

ა) კლიენტის წინააღმდეგ;

ბ) საკუთარი ან მესამე პირის მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კლიენტი შესაბამის თანხმობას განაცხადებს.

აღნიშნული ნორმა არ ადგენს, რა შეიძლება იყოს შესაბამისი თანხმობა და არ განსაზღვრავს ასეთი თანხმობის ფორმას (წერილობითი თუ ზეპირი). ნათელია, რომ ადვოკატმა მკაფიოდ უნდა აუხსნას კლიენტს კონფიდენციალური ინფორმაციის გამოყენების საჭიროების შესახებ და კლიენტისგან თანხმობაც უნდა იყოს ნათლად და მკაფიოდ გამოთქმული.

მე-4 პუნქტი – კონფიდენციალური ინფორმაციის გამჟღავნების შესაძლებლობები

ადვოკატმა შეიძლება გაამჟღავნოს კონფიდენციალური ინფორმაცია:

ა) კლიენტის თანხმობის საფუძველზე

ბ) თუ ინფორმაციის ამგვარი გამოყენება წარმომადგენლობის ან დაცვის პროცესში გამართლებულია და აუცილებელია კლიენტის ინტერესებიდან გამომდინარე იმ პირობით, რომ ასეთი ინფორმაციის გაცემა კლიენტს ადვოკატისთვის წინასწარ არ აუკრძალავს;

გ) თუ ეს აუცილებელია ადვოკატის მიერ მის მიმართ წაყენებული ბრალდებისაგან ან მოთხოვნისაგან თავის დასაცავად ან საკუთარი ჰონორარის მიღებისათვის.

აღნიშნული ფორმულირებით, მნიშვნელოვნად შეივსო ეთიკის კოდექსის წინა რედაქციით მოქმედი ნორმა.

მე-4 მუხლის მე-4 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ნორმა სიახლეა და უშვებს კლიენტის თანხმობის გარეშე მისი კონფიდენციალური ინფორმაციის გამოყენებას მხოლოდ კლიენტის დაცვის ან კლიენტის წარმომადგენლობის განხორციელების პროცესში და მხოლოდ კლიენტის ინტერესებიდან გამომდინარე. ამასთან, აუცილებელი პირობაა, რომ კლიენტს წინასწარ არ უნდა ჰქონდეს აკრძალული ასეთი ინფორმაციის გამოყენება ადვოკატისთვის.

„გ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ნორმითაც მნიშვნელოვანი დამატება შევიდა კონფიდენციალობის პრინციპში. ეს ნორმაც უშვებს კლიენტის თანხმობის გარეშე მისი კონფიდენციალური ინფორმაციის გამოყენებას თუ ეს აუცილებელია ადვოკატისთვის მისთვის წაყენებული ბრალდებისაგან ან მოთხოვნისაგან თავის დასაცავად, ასევე, ადვოკატის მიერ კუთვნილი ჰონორარის მისაღებად.

ადვოკატისთვის ბრალდების წაყენება ან სხვა რომელიმე ორგანოს ან პირის მიერ სხვა რაიმე მოთხოვნის წარდგენა ის ვითარებაა, სადაც ეთიკის კოდექსი უშვებს კლიენტის თანხმობის გარეშე მისი კონფიდენციალური ინფორმაციის გამოყენების შესაძლებლობას. სხვა მოთხოვნაში შეიძლება იგულისხმებოდეს, ადვოკატის წინააღმდეგ ადმინისტრაციული ან სამოქალაქო სამართლებრივი პრეტენზიის

წარდგენა. ამ დროს ადვოკატი უფლებამოსილია თავი დაიცვას და არ იქნება ვალდებული თანხმობა მიიღოს კლიენტისგან მისი კონფიდენციალური ინფორმაციის გამოყენებისთვის თავის დაცვის პროცესში. ასევე, კლიენტის თანხმობა არ არის საჭირო იმ შემთხვევაში, როდესაც კლიენტი არღვევს ადვოკატთან არსებულ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და არ ურიცხავს კუთვნილ ჰონორარს. ამ შემთხვევაშიც, ადვოკატს შეუძლია სასამართლოში ან სხვა, დავის განმხილველ ორგანოში, ჰონორარის მიღებისთვის წამოწყებული საქმის განხილვის პროცესში წარადგინოს კლიენტის კონფიდენციალური ინფორმაცია. აქვე აღსანიშნავია, რომ ეს ინფორმაცია უნდა იყოს მხოლოდ იმ მოცულობით, რაც ადვოკატს სჭირდება ჰონორარის მისაღებად მისი პოზიციის არგუმენტირებისას.

მე-5 პუნქტი

„ადვოკატმა მის პარტნიორებს, თანამშრომლებს და სხვა პირებს, რომლებიც მის მიერ მოწვეულნი არიან პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას, უნდა მოსთხოვოს კონფიდენციალობის დაცვა“.

ეს ნორმა თითქმის იგივე რედაქციით არსებობდა. შეიცვალა მხოლოდ სიტყვები „იგივე ვალდებულების“ სიტყვით „კონფიდენციალობის“.